

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemana velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (insertate) vsprejema upravništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 208.

V Ljubljani, v sredo 12. septembra 1894.

Letnik XXII.

Ob začetku šolskega leta.

Britko nam je pri srcu vsako leto ob pričetku novega šolskega leta. Z nova nam takrat vselej skrivavi rana, ki razjeda vzlasti nas katoličane in Slovane v Avstriji.

Mladina naša bistra, zdrava, nadobudna, versko-
npravno vzgojena v domači hiši hiti v šolo, kjer ji omrzne njeno gorko versko prepričanje in življenje. Bolj nego kedaj moramo zopet ob pričetku šolskega leta povdarjati svoje načelo glede šolske vzgoje ter zahtevati za katoliško mladino katoliških šol.

Toda o tem se danes nismo namenili pisati obširneje, ker v tem oziru se tudi z novim šolskim letom žal ne bo nič spremenilo, razjedajoči liberalizem je še vedno neomejeni gospodar v šoli. — Poleg tega bolešno občutimo ob pričetku vsakega šolskega leta še drugo rano kot udje na telesu Slovenstva.

Pred oči nam stopijo nenaravne, gorostasne prikazni, katerih naši potomci ne bodo mogli umevati. Na stotine slovenskih otrok zgnalo se bo tudi ob tem šolskem letu v nemške šole in to vzlasti po Koroškem, Štajerskem, Primorskem in tudi na Kranjskem vzlasti v Ljubljani. In s tem se najhuje izpolnjuje žalostinka, katero je pel na grobu Slovenstva pesnik Simon Jenko:

Kako rod za rodom gine
To povest je domovine,
Vsemu svetu nepoznane,
Od nikogar spoštovane.

Zastonj razlega se že desetletja obupni klic koroških Slovencev: Dajte nam domačih slovenskih ljudskih šol za naše slovenske otroke! Zastonj! 130 tisoč koroških Slovencev je brez slovenskih šol! To je vnebovpijoče, to je sramota za 19. stoletje!

Ne mnogo bolje godi se Slovincem na Štajerskem in na Primorskem. Toda to so razmere, katerih nismo Slovenci zakrivali in za katere nas ne zadeva nobena odgovornost.

Pač pa nam je spregovoriti resno besedo s slovenskimi stariši v Ljubljani, ki imajo slovenske ljudske šole na razpolago za slovenske svoje otroke, a jih pošiljajo v nemške šole. — Zbolelo nas je do dna duše, ko smo zvedeli iz statističnih podatkov o ljubljanskih šolskih razmerah, da v Ljubljani, kjer je 25 tisoč Slovencev in 5 tisoč Nemcev, obiskuje več kakor četrtina otrok nemške šole!

To je najžalostnejša ilustracija narodnih razmer v Ljubljani, ki hoče biti središče Slovenije!

Opomnimo pa precej tukaj, da naše filipike proti nemškim ljudskim šolam v Ljubljani ni porodilo nobeno sovraštvo do Nemcev. Tudi naj se s temi besedami ne čutijo žaljene učiteljice, ki učijo na teh nemških zavodih. Ni proti Nemcem ni proti tem učiteljem niso naperjene naše besede, pač pa proti staršem slovenskim, ki so tako slepi, da svoje otroke silijo v nemške šole, ker bi morali vendar dobro vedeti, da otrok s tujim podučevalnim jezikom ne bo nikdar tako napredoval, kakor če ga podučujejo v šoli v njegovem materinem jeziku.

Nemci v Ljubljani naj torej svobodno pošiljajo svoje otroke v nemške šole, a Slovenci naj jih pošiljajo v slovenske.

Žalibog, da Nemci v Ljubljani nasproti nam niso tako lojalni kakor smo Slovenci do njih. Zvedeli smo v zadnjem času za slučaj, ki nam pojasnjuje, kako silovito da pritiskajo v Ljubljani Nemci na Slovence, naj ti svoje otroke pošiljajo v nemške šole. —

Slučaj je ta-le: Pošten, razumen in zvest slovenski delavec pri nekem tujem gospodarju v Ljub-

ljani ima tri za šolo godne otroke, in sicer za 3. 2., in 1. razred. Dva otroka njegova sta obiskovala do sedaj slovenske šole in tretjega je delavec hotel letos seveda dati zopet v slovenski razred. Gospodar njegov pokliče nedavno delavca k sebi ter zahteva od njega, da pošilja svoje otroke v nemške šole. Delavec se izgovarja, da to težko stori, ker otroci že obiskujejo slovenske šole, ker bi torej izgubili vsaj eno šolsko leto, kar pa delavca že celo hudo zadene zaradi obilnih stroškov. Gospodar se je radi tega silno razjezil nad delavcem, grozil mu, da ga odslovi, dal mu nekaj časa za premislek, sedaj pa ga zbada in muči, kolikor le more.

Tako dela v Ljubljani tujec, ki je prišel v naše mesto s trebuhom za kruhom in ki prav mastno živi od denarjev, ki mu jih služijo slovenski delavci in donašajo slovenski kupovalci. Mi za danes tega imena ne objavimo, ker nam treba poprej oskrbeti delavcu službo, da ga ne vrže s šestero otročiči na cesto. Toda upamo, da se nam to posreči in potem bomo že poskrbeli, da se Slovincu v Ljubljani ne bodo godile tako vnebovpijoče krivice.

Ni dovolj temu tujcu, da mu ubog delavec od zora do mraka dela neumorno, da ga zato grozno slabo plačuje, ta brezvestnež sega celo v svetišče družinskega življenja svojega delavca ter zahteva od njega, kako naj vzgaja svoje otroke!

Ta slučaj nam kaže, kako strastno Nemci v Ljubljani agitujejo mej Slovenci za nemške šole. — To naj vendar odpre oči slovenskim staršem, da bodo pametno skrbeli za vzgojo otrok. Prav je, da se otroci nauče nemški, toda to naj se zgodi na podlagi maternega jezika, ker šola ni dresura ampak vzgojevališče.

Storimo torej Slovenci v Ljubljani s poučevanjem vzlasti v teh dneh pri družinah, kar moremo,

LISTEK.

Moje ječe.

Spisal Silvijo Pellico, prevel —a—.

XXVI.

Ko so bili ti boji prenehali in ko sem si zdel zopet dovolj trden, častiti Boga v vsem svojem hotenju, vžival sem nekaj časa najslajši mir. Zaslíšavanja, ki so se vršila pred sodiščem vsak drugi ali tretji dan, me niso več tako vznemirjala, ako so prav bila sitna. Skrbel sem, da sem v težavnem tem položaju izpolnjeval svoje dolžnosti, koje sti mi nalagali čast in prijateljstvo in dejal sem: »Vse drugo prepustim Bogu!«

Zopet sem se vrnil ter se pripravljaval vsak dan za vsako iznenadenje in presenečenje, vsako vznemirjenje, vsako nezdgo, ki je le mogoča; taka vaja pa mi je z nova dokaj pomagala.

Moja osamelost pa je tembolj rasla. Fanta jetničarjeva, ki sta začetkoma večkrat prihajala k meni v vas, morala sta hoditi v šolo in ker sta bila vsled tega le malo doma, nista več prihajala k meni. Mati in sestra njuna, ki sta prej odpirali fantoma, sta večkrat govorili z mano, sedaj pa nista več prihajali drugače, razen ko sta prinesli kave, sicer sta me pustili pri miru. Za mater mi ni bilo kaj prida žal, ker ni kazala usmiljenega

srca. A hči, akoprav ni bila olikana, bila je tako milih očij in besed, da niso bile za me kar tako. Kadar mi je ona prinesla kave in rekla: »Jaz sem jo napravila,« vselej se mi je zdela kava izvrstna. Kadar je rekla: »mati jo je pripravila,« bila mi je mlačna voda.

Ker sem tako redkokedaj videl ljudi, pečal sem se z mravljami, ki so prihajale na moje okno in jih dobro gostil, te pa so šle in priklicale cele črede tovarišic in okno je bilo polno teh živalic. Pečal sem se tudi s pajkom, ki mi je oprejal steno v sobi. Gostil sem ga z mušicami in komarji in tako sem ga privadil, da mi je prihajal kar na posteljo in na roko po svoj rop.

Da bi ostali ti merčesi edini, ki so me obiskovali! Bila je še pomlad, a mušice so se grozno množile. Zima bila je izvanredno mila, komaj je meseca marcija bil malo veter popihal, vže je bila vročina tu. Ne morem popisati, kako se je ogrel zrak v luknji, v kateri sem prebival. Bila je proti jutru, pod svinčeno streho, razgled bil je na svinčeno streho sv. Marka: odsev bil je grozen; dušilo me je. Nikdar nisem imel pojma o takej vročini. Tem mukam pridružile so se pa še mušice v takej množici, da so me kar zakrivale, naj sem jih še tako podil in se jih branil. Postelja, miza, stoli, pod, stene, strop, vse je bilo z njimi zakrito, neštivilne so bile v zraku ter vršele so skozi okno ven in notri, silen vriš prouzročevaje.

Piki teh živalic so bolešni, ako koga pikajo od zore do mraka, od mraka do dne in se mora vedno le misliti, kako bi zmanjšal njihovo število, v resnici mnogo trpi na duhu in na telesu.

Viděč silno to muko v vsej njenej grozi in ker si nisem mogel izprositi, da bi me dali v kako drugo ječo, prijela me je skušnjava, da bi se sam končal, mnogokrat pa sem se bal, da znorim. A, hvala Bogu, te neumne misli so minole in vera me je še nadalje vzdržavala. Vera me je prepričala, da mora človek trpeti in zopet trpeti — potrpežljivo; vera je prouzročevala, da sem v bolešnih občutil nekako slast, veselje, ker ne omagam, ker premagam vse.

Dejal sem: Kolikor več mi je trpeti v življenju, toliko manj se bodem bal, ako me v mojej mladosti obsodijo na smrt. Brez tega trpljenja v življenju bi bil morda klavrno poginil. In vrh tega sem li jaz tako prepošten, da zaslužim, biti srečen? Kje so te kreposti?

In izpraševaje se s pravično strogostjo vide sem v svojem preteklem življenju le malo hvalevrednega; vse drugo bile so neumne strasti, brezbožnosti, prevzetnosti in namišljene kreposti. »Torej«, zaključeval sem, »trpi nevrednež!« Ako te prav ljudje in komarji umoré iz strasti in krivice, spoznaj v njih orodje pravice božje in molči!

(Dalje sledi.)

da slovenski starši v Ljubljani vpišejo svoje otroke v slovenske šole, ker je po našem prepričanju le tako omogočen vpešen pouk in prava vzgoja. Tukaj delujmo Slovenci složni, to je pravo narodno delo in pri tem delu nikjer ne bo manjkalo tudi „brezdomovinske klerikalno-nemškutarske stranke“ v Ljubljani. — Živelo dejanje!

Shod dolenj. katol. polit. društva pri Treh Farah.

(Dalje.)

Razven vinarstva je pa tudi sadjarstvo kmetijska veja, katera postane za Belokranjsko lahko prav velikega pomena.

Narava sama je tista, katera pripomore, da se v deželah pravega vinskega podnebja tudi lahko najzlahtnejše in najdragocenejše namizno sadje prideluje.

Da je temu istinito tako, dokazuje nam Vipava. V Vipavi pridelujejo že od nekdanj najfinejše namizno sadje, kakor: zlahtne zgodnje črešnje, marelice, hruške, grozdje.

In ravno tako sadje pridelovalo bi se tudi lahko tukaj v Belikrajini še ložje, kajti burje, katera v Vipavi strašansko škodo dela, tukaj ne poznate, ali vsaj ne v tisti meri, kakor jo imajo Vipavci.

Da se pa tukaj v Belikrajini pridelovanja finega namiznega sadja v veliki meri morete lotiti, treba je resnobe in pravega pričetka.

Najboljši pričetek bil bi pa mojem mnenju ta, da se z državno belokranjsko trtnico ob enem tudi državna drevesnica spoji, v kateri bi se prava plemenita sadja, in med temi prave vrste najzlahtnejšega namiznega sadja izgojevalo ter vsaj v pričetku zastoj vsem tistim vinogradnikom delilo, kateri bi se zasadišče novih vinogradov lotili.

Vinogradniki zasajali bi potem taka drevesca po vinogradih na taka mesta, na kakoršnih bi trtam preveč ali celo nič ne škodilo, gospodarju pa vendar lep postranski dobiček donášalo.

Le pomislite, kako ceno ima zlahtno namizno sadje.

Pred kratkim sem bil v Ljubljani, kjer sem vprašal, po čim so vipavske zgodnje breskve, zgodnje grozdje, takozvana avgustana. Odgovorili so mi: breskve so po 24 kr., grozdje pa po 48 kr. kilo. Te visoke številke kažejo pač do dobrega, da je zgodnjega zlahtnega namiznega sadja še za domačo potrebo dosti premalo v deželi, kaj še le za izvažanje.

Po tukaj označeni poti prišli bi Belokranjci v prilično prav malo letih do tega, da bi i Belokranjska zaradi pridelovanja finega namiznega sadja zaslovela, kar je pa poglavito, je pač to, da bi se Belokranjcem nov, izdaten vir denarnih dohodkov odprl. In zato bodem dodal resoluciji še to, da se državni trtnici še namenu primerna drevesnica dodá.

Razumno je pa seveda, da še tako cvetoče vinarstvo in sadjarstvo Belokranjcem prave koristi ne bode donášalo, ako se tudi Belokranjsko z ostalim delom Dolenjske, s celo našo deželo, s celo našo slavno Avstrijo, da, s celo Evropo v železno zvezo ne spravi, ako ne dobi i ona železnice.

Ako mora Belokranjska brez železnice ostati, ostala bode revna, in naj si prizadeva v vinarstvu in sadjarstvu še tako napredovati, kajti le hitri in po ceni promet, to je dandanašnji po celem svetu izdatna pomoč in rešitev, počasni in dragi promet pa podleže prav gotovo velesili, katera se tekmovalne ali konkurenca imenuje.

Ako hočete torej Belokranjci, da se vam povrne še kedaj čas, o katerem se bode lahko reklo, da je dober, zlat čas, kakor se kaj rado o starem času pripoveduje, ko železnice še nikjer na svetu ni bilo, potem prizadevajte si na vse le mogoče načine, na vse kripilje, da jo dobite, ker sicer ste zgubljeni.

Oklenite se torej vaših deželnih in državnih poslancev, oklenite se med temi posebno tistih, katerim gre vsa čast in hvala za to, da se je dolenjska železnica izgotovila, in zavežite jih z moško besedo, zavežite jih s prisego, da ne izpusté najmanjše prilike, ko je treba govoriti za belokranjsko železnico. Pri tem pa ne smete pozabiti, da vsemu ustrezljiva je le popolna stvar na svetu.

In za to ne zadovoljite se nikakor z le ozkotirno železnico, o kakoršni se je v poslednjem času mnogo govoriti slišalo, marveč zahtevajte z vso odločnostjo širokotirno, popolnoma tako, kakoršna je ona, katera že Ljubljano z Novim Mestom in Kočevjem veže.

Zahtevajte pa tudi, da se vam širokotirna železnica tam zgradi, kjer bode v kolikor le mogoče vsem enako koristna, ne pa znabiti tam, kjer bi bila korist kakega posameznega bogataša.

Ako je bila Dolenjska do Kočevja in do Novega Mesta toliko vredna, da se jej je s pomočjo garancije širokotirna železnica napravila, ali ni Dolenjska tudi od Novega Mesta naprej do deželne meje toliko vredna, da dobi i ona normalno tirno železnico?

Druga resolucija, katero si usojam do naših deželnih in državnih gospodov poslancev staviti, glasi se torej tako-le:

„Z vso odločnostjo naj se potezajo za to, da dobodo i Belokranjci prej ko mogoče normalno tirno železnico.“

Sklepam pa svoj današnji govor tako-le: Bog vsegamogočni dal, da doseže Belokranjska vse, kar sem priporočal. Bog oživi, Bog ohrani Belokranjsko! (Živahna pohvala). (Dalje sledi.)

Shod v Št. Vidu.

(Konec.)

Po tej pripravljeni živahni debati poroča poslanec dr. Žitnik. V začetku izraža svoje začudenje, da se kmetiški ljudje toliko zanimljejo za napise v Ljubljani. Taka zavednost je sicer veselo znamenje probujajočega se narodnega ponosa, ko bi bila povsod trajna in dejanska, a v tem slučaju je več osebne mrznje in kljubivosti, nego prepričanja. Da, braniti moramo povsod in vselej narodne svoje pravice, a delajmo to v dejanju, ne pa samo z jezikom. Ni moja stvar, pravi govornik razsojati tukaj, ali je dež. odbor pravo ukrenil ali ne, a reči smem, da slovenski napisi ne bodo dali Ljubljani narodnega lica, dokler bodo narodnjaki sami, in to celo oni, ki se prištevajo radikalni stranki, tako malo čislali slovenski jezik. Ozrite se po Ljubljani, koliko napisov na prodajalnicah itd. je samoslovenskih? Poslušajte slovensko gospódo, ki vam povsod na javnih prostorih in v zasebnih krogih kramlja ono „lepo ljubljansko nemščino“! So kot narodnjaki v javnosti znani, ki svoje otroke pošiljajo v nemške šole. Ali mari 5000 ljubljanskih Nemcev napolni — če se ne motim — 7 ljubljanskih ljudskih šol s svojimi otroci?

Ljubljana se sedaj bolj ponemčuje, kakor se je pred leti. Tu je pólje za narodno delo. In konečno, narodni program ne obsega edino le jezika, temveč sezati mora tudi v socijalno življenje. Ako našega ljudstva delavski stanovi propadajo ter lezejo vedno v večjo revščino in bedo, ali nam pomorejo edino le slovenski napisi do obstanka? Ako postanemo berači, hlapci tujcem, ki silijo v deželo, na svoji rojstni zemlji, ali smo še narod, ali imamo kaj upanja, da ohranimo slovensko ime v bodoči zgodovini? Poglejte na Dolenjsko in Gorenjsko, kjer je še kaj zemeljskega zaklada, povsod si ga prilasča tujec, in žalostno je, da se najdejo možje iz liberal. tabora, ki jim gladijo pot.

Tu je treba radikalne odločnosti in resne besede o pravem času, sicer Slovincu res ne preostane družega, kakor pot v Ameriko ali pa hlapčevanje mogočnemu tujemu kapitalu. Kdo je steber slovenskega naroda in avstrijske naše države? To so delavski stanovi, v prvi vrsti kmetiški.

Pod kmetiško streho rodil se je vsakdo, ki sedaj služi državi in domovini v tem ali onem stanu. In če se je sam zibal v mehkejši zibeli, praded njegov je gotovo še bosonog pasel krave in koze. Skrbimo torej vsak po svoje, da temu stanu olajšamo breme, pod katerim ječi, da rešimo slovensko zemljo slovenskemu ljudstvu, da utrdimo temelj temu narodnemu domu, potem smemo misliti tudi na okraske in zabavo.

Berite zeleno knjigo, v kateri poroča dež. odbor, kako rasto leto za letom zemljiški dolgovi, koliko posestnikov pride na boben. V tem oziru morajo skrbeti merodajni možje, da rešijo, kar je še mogoče rešiti.

Ker je čas že potekal, navajal je poročevalec važnejše točke iz obravnave dež. zbora v zadnji dobi, pojasnil tudi vzroke, zakaj njegova stranka v zadnjem zasedanju ni glasovala za zvišanje deželnih naklad in kaj je v tem oziru ukrenil dež. zbor.

Po tem poročilu je prvi občinski svetovalec g. Kunsteck v imenu občinskega odbora poslancema izrekel zahvalo in zaupanje.

Po sklepu shoda so nekateri volilci še izražali želje glede razdelitve šentvitsko-stiške občine, ameriških trt, dovozne ceste do kolodvora in vodovoda, kar sta poslanca vzela na znanje z obljubo, da boudeta storila, kar je mogoče.

Na tem shodu je imel tudi „Narod“ svojega poročevalca, kateri pa si je bil nataknil povekševalna očala. On namreč piše mej drugim: „Ko pa je (g. notar Pirnat) kot volilec poslancu (g. dr. Papežu) izrekel nezaupnico, mu je vse navzočno volilstvo z občimi „Živio“- in „Dobro“-klici potrdilo to obsodbo in zajedno izreklo svoje soglasno zadoščenje na tej nezaupnici.“

Ta trditev je naravnost neresnična. Da nasprotnik skuša svojega političnega nasprotnika očrniti ter mu izpodbijati zaupanje, to je umevno, toda s takimi zvijačami in neresnicami hladiti si svoj osebni srd, to ni pošteno, to ni lepo. Res je, da jih je nekaj — in kakor rečeno, k večjemu 10 navzočih, med katerimi pa niti vsi niso bili volilci — z „Dobro“-klici pritrdjevalo g. dr. Pirnatu, toda v sobi je bilo vendar več ko 10 mož. Ali je „Narodov“ g. poročevalec videl le samega sebe in nahujskane svoje tovariše? Prav je, da se volilci oglašajo ter izražajo svoje želje in grajo, kjer je opravičena, saj to je tudi namen takih shodov, toda nasprotnik naj pobija nasprotnika z jasnim čelom, odprtim obrazom in poštenim orožjem. Kdor je čital le „Narodovo“ poročilo, mora soditi, da so volilci soglasno omenjenemu poslancu izrekli nezaupnico, dasi se o tem niti ni glasovalo in je le g. notar za svojo osebo in le radi ljubljanskih napisov izrazil nezaupanje med „Dobro“-klici peterih dvojic.

Naj blagovoli g. dopisnik „Narodov“ vprašati kateregakoli svojih stiških somišljenikov, ali se je že kateri izpodtaknil ob dvojezični napis v domači vasi, in če je zaradi tega dvojezičnega napisa manj narodno njegovo srce. Naj sodi o ljubljanskih napisih kdo tako ali tako, istina je, da je bilo neumestno, s tem delati nemir med kmetiškim volilci, kajti dotični gospod poslanec je kot deželni odbornik v tem oziru najprvo odgovoren deželnemu zboru.

Politični pregled.

V Ljubljani, 12. septembra.

Dopolnilna volitev v Ljubnu. Nemški liberalci so že zgubili skoro vse upanje, da bi zmagali s svojim kandidatom. Graška „Tagespost“ skuša v svoji obupnosti še s tem škodovati nemškonarodnemu kandidatu, da ga proglašá za nazadnjaka in klerikalca. To pa ne bode dosti pomagalo. Sicer je predobro znano, da so Walzu klerikalizem očitati ne more, kakor sploh nemško-narodni stranki ne. V verskem oziru ta stranka ni nič boljša od liberalne, samo v narodnogospodarskem oziru zastopa zdravjša načela. V stajerskih mestih se pa tudi klerikalizma tako ne bojé, kakor so se ga nekdanj in „Tagespost“ torej ne bode nič opravila, naj še tako straši s klerikalizmom.

Poljaki v Šleziji. Nemci so mislili, da bodo Poljaki popolnoma pozabili na svoje sobrate v Šleziji, ko so vstopili v koalicio. Nekateri poljski politiki in nekateri poljski listi so res to hoteli, ali kaže se, da to ostanejo le njih želje! Pozornost od šleskih zadev, mislili so s tem odvrniti, da so trdili, da sovražniki Poljakov v Šleziji niso toliko Nemci, kakor Čehi. Poljsko prebivalstvo pa temu ne veruje in mnogi listi še vedno opozorjajo na osodo šleskih Slovanov. „Nova Reforma“ piše, da morajo Poljaki zbrati sredstva, da obvarujejo potujčenja Poljake v Šleziji. Za nemško kričanje se ne smejo Poljaki zmeniti, kajti to le dokazuje, da so Poljaki vpliven faktor, in da se Nemci boje njih vzbujanja. Poljaki se morajo poganjati za narodno enakopravnost in pravice svojega jezika. Nemški Schulverein dela v Šleziji Poljakom veliko škodo, zato je pa treba, da Poljaki se na vso moč lotijo v Šleziji narodnega dela.

Srbija. Srbska vlada je dala zapreti vse v Čebincevo pravdo zamotane radikalce. Bivšega ministra Tavšanovića niso zaprli, ker sedaj biva v Avstriji. Vprašanje je torej, če ga bode Avstrija izročila. Vidi se, da sedanja srbska vlada vsekako hoče s silo uničiti radikalno stranko. Kralj je menda opustil vsako misel na kako spravo z radikalcí.

V Bolgariji je volilno gibanje že jako živahno. Karavelova kandidujejo njegovi pristaši v petih krajih. Stambolov je sam se izrazil, da ne misli

kandidovati, ali vendar ga njegovi somišljeniki kandidujejo v treh krajih, Grekov baje tudi kandiduje. Cankovi prijatelji bodo tudi njega in nekatere druge pristaše skušali spraviti v sobranje. Kakšen bode izid volitev, se še ne more vedeti. Najbrž vlada dobi precejšnjo večino.

Italija. Vlada misli prestaviti celo vrsto prefektov. To se ji zdi potrebno zaradi tega, da se ohrani red. V kraje, v katerih je nemirno prebivalstvo, poslali se bodo brezozirni in odločni možje. Glavni namen temu prestavljanju je, napraviti ugodna tla za bodoče volitve. Crispi boče na vsak način uničiti radikalno stranko, da mu v parlamentu ne bo delala ovir. V ta namen se tudi pregledujejo zapisniki volilcev. Če se bode Crispijev namen posrečil, bodo še levolitve pokazale. Sicer pa italijanska vlada s tem ne doseže zadovoljnosti prebivalstva, če v parlamentu zatre opozicijo. Bolje bi vlada storila, da bi bolj hitela s takimi reformami, ki bi razbremenile prebivalstvo in zboljšale stanje kmetijskemu prebivalstvu. Toda vidi se, da se Crispiju za to tako ne mudi, ali prav za prav sam ne ve, kaj naj bi storil v tem oziru. Za gospodarske reforme sedanja italijanska vlada nima pravega smisla in dobre volje.

Rusija. Nihilistov še ni konec. V Kalugi je policija zasledila tajno nihilistično tiskarno in seveda več oseb zaprla. — V harkovski guberniji so pa te dni z vojniki izterjavali davke. Nekaterim kmetom so vzeli vse. Kmetje so radi tega bili jako razkačeni. Pobili so več vojakov Čerkesov, 40 kmetov je pa v tem boju bilo ranjenih. Jezni kmetje so potem, ko so jim vse odnesli, napali graščino grofa Ribeaupiera in več hiš. Poslali so dva polka konjice, da naredi red, katera je energično se lotila stvari. Koliko ljudij je konjica pobila delajoč red, ne vemo. Brez tega gotovo ni bilo. Sedaj pa stvar pride pred sodišče, ali se bode pa administrativnim potom poslalo celo množico kmetov v Sibirijo, in s tem bode pa stvar končana ter kmalu pozabljena. Taki kmetjski upori v Rusiji niso nič nenavadnega.

Razgled po slovanskem svetu.

Staroslovenščina v cerkvi in njeni nasprotniki.

Iz Zagreba, 7. septembra.

Znano je, da je s posredovanjem škofa Strossmayerja obnovljena staroslovenska liturgija v senjski škofiji, kjer ni od najstarejših časov nikdar prenehala, samo se je mesto staroslovenščine rabil v cerkvi hrvatski jezik. Da se uvede jedinstvo v porabi staroslovenščine v vseh onih škofijah, kjer se je rabila od starodavnih časov, izdala je sveta stolica rimska za vse škofije prirediti glagolski misal in leta se je uvel za porabo tudi v senjski škofiji. Škof dr. Jurij Posilović, sedaj nadškof zagrebški, je v zadnji svoji poslanici svojemu duhovništvu natančno razjasnil razloge, zakaj se je sveta stolica rimska odločila za slovenščino v cerkvi mesto dosedanje hrvaščine. Ob enem je kot previden cerkveni nadpastir opomnil svoje duhovne, da naj bodo oprezni pri uvajanju staroslovenščine v cerkev in da s tem ni potrebno hiteti, vsekako pa se mora narod poprej do dobrega poučiti o tej spremembi. Škof Posilović je dobro slutil, kaj bi se moglo zgoditi, ko bi se župniki pre naglili v tej zadevi. Škofu niso bili nepoznati vsi oni elementi, katerim ta sprememba v cerkvi ni bila po volji in ki bi znali pobožni in neuki narod proti škofovi naredbi podšuntati. Žalibog da se je ta slutnja škofova spolnila prej, nego se je sploh mislilo. Ko so hoteli v nekih župnijah dotični župniki sveto mašo brati v staroslovenščini, vzdignil se je narod proti temu ter zabranil svojemu dukovniku, opraviti službo božjo. Celo še huje je bilo. V nekem mestu se je narod svojemu župniku celó osvetil radi tega, pokončavši mu poljske pridelke, in je morala posvetna oblast posredovati, da se je zopet mir povrnil.

Od kod pa ta upor? Kdor pozna narod senjske škofije, se temu ne bo čudil. Prebivalstvo je sploh zaostalo v prosveti in še zdaj živé uspomene na vojaško upravo, saj je večji del senjske škofije bila vojaška krajina, tužno in nasilno upravljana. Ravno ta uprava je temu prebivalstvu ravno v moralnem pogledu prav mnogo škodila. Upor proti oblastim ni nič kaj nenavadnega v tem narodu; posebno se odkljujejo v tem pogledu kraji, kjer se je dogodil sedanji upor proti cerkvenim oblastim, namreč Krivput, Perušić, Klanec in Ravljani. Največji vpliv pri tem poslu pa so imeli pravoslavni sosedje. V Liki in Krbavi je namreč prebivalstvo močno izpreme-

šano v verskem pogledu, a pravoslavni se smatrajo skoraj za jače v teh krajih, in to tem bolj, kjer so tudi javne službe večidel v rokah pravoslavnih. Ni tedaj nemogoče, da te oblasti niso vršile svoje dolžnosti prigodom teh nemirov, kakor bi to bile morale, vsaj se ne vé še zdaj, kako so bili kaznjeni vodje upora v teh mestih. Morda so podpihovali ljudje, katerim oblasti nočejo nič hudega storiti, pa se tudi preiskave ne vodijo tako točno, kakor bi se morale, da se pride v sled pravemu vzroku teh nemirov.

Poznato je, da pravoslavni kaj rado dražijo katolike, a zdaj jim celó oponašajo, da so sami postali pravoslavni, kajti sedaj tudi že njihovi duhovni molijo „iže jesi“ (kateri si) in „svjati Bože“ (sveti Bog). Po našem mnenju morajo biti hujskači nabraženi ljudje, a ne toliko prosti narod, ki se med seboj ne mrzi. Tem ljudem brž ko ne ni drago, da se je začela z obnovo staroslovenščine v katoliški cerkvi izvrševati velika ideja sv. očeta Leona XIII., namreč zedinjenje iztočne z zapadno cerkvijo, kar pravoslavnim ni niti najmanjše po volji, vsaj hrvatskim pravoslavnim ne. Neuk narod pa ne zna presoditi, posebno če ni dobro poučen o važnosti takih sprememb v cerkvi.

Vsa ta zadeva pa ni tolike važnosti, kakor se ji pripisuje ter se že celó mažarskožidovski časopisi grozé, da bo treba naredbo svete stolice gledé staroslovenščine preklicati, da se narod umiri. Kako so vendar Mažari v cerkvenih zadevah skrbni za red in mir, seveda ker jim je staroslovenščina na potu, da izvajajo svojo misijo med Slovani. Kaj so ti nemiri proti onim, ki jih je mažarska državna oblast provzročila na Hrvatskem leta 1880 radi mažarskih nepostavnih napisov? O tem seveda mažarski šovinisti najraje molčé, narod hrvatski pa mora še danes za to plačevati.

Družbe sv. Cirila in Metoda redna IX. velika skupščina

dné 7. avgusta 1894 leta v Novem Mestu.

(Dalje).

Vodstveni tajnik Anton Žlogar obvestuje, da so v zmislu §. 14 družbinih pravil zglašeni s posvetovalno in glasovalno pravico:

Izmej družbinih pokroviteljev:

Konzistorijski svetnik vodija Tomo Zupan; deželni poslanec Luka Svetec; deželni odbornik ces. svetnik Ivan Murnik; prof. dr. Ivan Svetina; župnik Anton Žlogar; mestni župnik Ivan Vrhovnik; gospa Franja dr. Tavčar-jeva; župnik Jakob Aljaž; kanonik-dekan Anton Hajšek; pooblaščenec župnik Martin Malenšek; župnik Jernej Ramoveš; župnik Jakob Gruden; tovarnar Zmagoslav Rohrman; tovarnar Fran Mally; veletrgovec Elija Predovič; banka »Slavija«: zastopnik deželni poslanec Ivan Hribar; »Narodna Tiskarna«: zastopnik deželni poslanec dr. Ivan Tavčar; veletrgovec Fran Jurca; »Ljubljanski Sokol«: zastopnik živinozdravnik Pavel Skale; »Rojanska župnija« in »Slovanska Čitalnica« v Trstu: zastopnik deželni poslanec Fran Dolenc; župnija »Sv. Ivan« pri Trstu in ondoto »bralno društvo«: zastopnik deželni poslanec Ivan M. Vatovec; »Dolenjski Sokol« in »Novomeški samci«: zastopnik Karol Rozman; »Ženska podružnica« v Kamniku in posestnik Josip Rode; zastopnik mestni župan Josip Močnik; »Narodna Čitalnica« v Kranju: zastopnik trgovec Ciril Pirec; gospica Ant. Kadivč-eva; gospica Ivanka Škofič-eva; gospa Marija Koblar-jeva; graščak dr. Anton vitez Viceo; pooblaščenec kapelan Vatroslav Počivalnik; »Mariborska posojilnica« št. I, II, III: zastopnik dr. Anton Medved; mestni odbornik Oroslav Dolenc; zastopnica gospa Franja Dolenc-eva; gospa Vekoslava Koblar-jeva; vas Šmartno pri Litiji: pooblaščenka gospica Kristina Demšar-jeva; Litijske in Šmartinske Slovenke št. I: zastopnica gospa Terezija Svetčeva; iste št. II: zastopnica gospica Ljudmila Roblek-ova; iste št. III: pooblaščenka gospica Amalija Jenko-va za zastopnico gospo Marijo Zoret-ovo; iste št. IV: pooblaščenka gospica Minka Demšar-jeva za zastopnico gospo Ivano Knaflič-eva; iste št. V: pooblaščenka gospa Helena Bevk-ova za zastopnico gospo Josipino Koblar-jevo; trg Litija: deželni poslanec Luka Svetec; Šentjacobsko-trnovska ženska podružnica v Ljubljani št. I,

in II: gospa Ivanka Gutnik-ova za-se in za prvomestnico gospo Jadvigo Šubič-eva; ista št. III. in IV: gospica mestna učiteljica Minka Marovt-ova za-se in za gospico mestno učiteljico Ivanko Praprotnik-ovo; Šentpeterska prva ženska podružnica v Ljubljani: gospa Marija Trček-ova; Moška podružnica v Kranju: zastopnik notarski koncipijent Avgust Drukar; Ženska podružnica v Trstu št. I. in II: zastopnica gospica Ljudmila Mankoč-eva; občina Sežana in moška podružnica za Sežano in okolico na Krasu: zastopnik okrajni zdravnik dr. Otokar Rybaž; ženska podružnica za Sežano in okolico: zastopnica gospa Škrinjar-jeva; župnija Št. Lambert: zastopnik župnik Anton Berce; Trnovska župnija v Ljubljani: zastopnik mestni župnik Ivan Vrhovnik; župnija Cerklje na Gorenjskem: zastopnik farmacevt Radoslav Hočevar; župnija Višnja Gora: zastopnik kapelan Jakob Pavločič; župnija Zagorje ob Savi: zastopnik veleposestnik Matija Medved; Pivška podružnica na Krasu: zastopnik kurat Ivan Zupan; ženska podružnica Št. Vid nad Ljubljano: pooblaščenec nadučitelj Janko Žirovnik; ženska podružnica v Postojini: zastopnica gospica Antonija Vičič-eva; vas Št. Vid na Dolenjskem: zastopnik kapelan Ivan Čebašek; kapelan Ivan Volk; slovenski klub v Celovci: zastopnik stolni vikarij Matej Ražun; društvo učiteljev in šolskih prijateljev za okraj Kamnik: zastopnik nadučitelj Valentin Burnik; pevsko društvo »Adrija« v Barkovljah pri Trstu: zastopnik Anton Bremic; Slovenski velikošolci na Dunaji l. 1892: zastopnik cand. iur. Janko Vencajz; Slovenski bogoslovci centralnega semenišča v Gorici l. 1891, 1892, 1893, 1894: zastopniki bogoslovci Jereb, Guštin, Cigoj in Barbič; Mariborski bogoslovci l. 1892: zastopnik bogoslovec Fran Gomilšek.

Od družbinega vodstva:

Prvomestnik: Tomo Zupan; podpredsednik: Luka Svetec; glavni tajnik: Anton Žlogar; odborniki: dr. Dragotin vitez Bleiweis pl. Tersteniški; Ivan Hribar; Anton Koblar; ces. svetnik Ivan Murnik.

Od družbinega nadsorništvá:

Državni in deželni poslanec Frančišek Povše. Prof. dr. Ivan Svetina. Mestni župnik Ivan Vrhovnik.

Od družbinega rassodništva:

Deželno-sodiščni svetnik: Ljudovik Ravnikar. Podružnični zastopniki za IX. skupščino v zmislu §. 14 glavnih pravil:

1. Bled: prof. dr. Ivan Svetina, ekspozit Jakelj, pooblaščenca.
2. Brdo: beneficijat Jakob Strupi; župnik Valentin Bernik, pooblaščenec.
3. Cerklje: farmacevt Radoslav Hočevar.
4. Črnomelj, ženska podružnica: posestnik Anton Schweiger, pooblaščenec.
5. Črnomelj, moška podružnica: posestnik Anton Schweiger.
6. Gorenjska dolina: župnik Jakob Aljaž, župnik Anton Žlogar.
7. Idrija, moška podružnica: trgovec Valentin Lapajne.
8. Idrija, ženska podružnica: trgovec Valentin Lapajne, pooblaščenec.
9. Kamnik, ženska podružnica: mestni župan Josip Močnik, pooblaščenec.
10. Kamnik, moška podružnica: mestni župan Josip Močnik.
11. Kostanjevica: notar Aleksander Hudovernik.
12. Kranj, moška podružnica: trgovec Frančišek Omersa.
13. Kranj, ženska podružnica: gospa Marija Drukar-jeva.
14. Kropa, Kamnagorica, Dobrava: M. Pesjak, J. Pibrovec, J. Megušar, pooblaščenči.
15. Litija: prvomestnik Jernej Zupančič, župnik Martin Molek, Frančišek Knaflič, nadučitelj Frančišek Slanec.
16. Prva ljubljanska podružnica: c. kr. notar Ivan Gogola.
17. Šenklavško-Frančiškanska ženska podružnica v Ljubljani: gospa pl. Bleiweiss-ova, gospa Antonija Gogolova.
18. Šentjacobsko-trnovska moška podružnica v Ljubljani: dež. odbornik dr. Frančišek Papež,

c. kr. okr. tajnik v p. Jos. Pichler, c. kr. okr. šolski nadzornik Andrej Žumer.

19. Šentjakobsko-trnovska ženska podružnica v Ljubljani: gospa Vidmar-jeva, gospa Zupančič-eva.

20. Šentpeterska moška podružnica v Ljubljani: mestni župnik Martin Malenšek, mestni odbornik Ignacij Valentinčič, mestni odbornik Frančišek Trček.

21. Šentpeterska ženska podružnica v Ljubljani: gospa Marija Trček-ova, gđ. Helena Bavdek-ova.

22. Logatec moška podružnica: c. kr. okr. živinozdravnik Frančišek Majdič.

23. Logatec ženska podružnica: gospa Amalija Majdič-eva.

24. Loški Potok: župna upravitelja Anton More in Frančišek Kadunec.

25. Novo Mesto: mestni župan Fr. Perko, posest. Ivan Krajec, c. kr. okr. živinozdravnik Otmar Skale.

26. Pivka s sedežem v Št. Petru: kurat Ivan Zupan.

27. Poljanska Dolina: župnik Jern. Ramoveš.

28. Postojna moška podružnica: veletrgovec Frančišek Jurca, lastnik tiskarne Rih. Šeber.

29. Postojna ženska podružnica: gđ. Malči Vičič-eva, gđ. Rezika Jurceva.

30. Prem: učitelj Peter Cebin.

31. Radovljica: kapelan Jak. Matijan, pooblaščenec.

32. Ribnica: nadučitelj Štefan Tomšič.

33. Stari trg pri Loži moška podružnica: c. kr. notar Frančišek Strašek.

34. Stari trg pri Loži ženska podružnica: gospa Olga Peče-va.

35. Šiška: kapelan Jak. Matijan, tovarnar Viktor Rohman, pooblaščenec.

36. Trnovo-II. Bistrica: dekan Ivan Vesel.

37. Turijak: župnik Jakob Gruden.

38. Št. Vid nad Ljubljano ženska podružnica: nadučitelj Janko Žirovnik, pooblaščenec.

39. Zagorje ob Savi: posest. Matej Medved in gospa Medved-ova.

40. Zatičina-Višnja Gora: c. kr. notar Stanko Pirnat, kapelan Jakob Pavlovčič.

41. Žužemberk: župnik Karol Jančigar.

42. Breški okraj: kapelan Josip Mešiček.

43. Celje: gospa Terezija Širca, pooblaščenka.

44. Gradec akademiška podružnica: cand. iur. Vinko Strgar, cand. med. Ferdo Kunej.

45. Gradec izvanakademiška podružnica: cand. iur. Vinko Strgar, cand. med. Ferdo Kunej, pooblaščenca.

46. Laški trg: posest. Ivan Drobnič, vikarij Jernej Bogataj.

47. Maribor: prof. dr. Anton Medved.

48. Ormož ženska podružnica: župnik Ant. Žlogar, pooblaščenec.

49. Ormož moška podružnica: isti.

50. Ptuj: bogoslovec Frančišek Gomilšek, pooblaščenec.

51. Rečica: ces. svetnik Ivan Murnik, pooblaščenec.

52. Slovenska Bistrica: mestni župnik Martin Malenšek, pooblaščenec.

53. Teharje: posestnik Tiskarne Drag. Hribar.

54. Trbovlje: župan Janez Pečkar, veleposestnik Anton Volavšek, kapelan Pankracij Gregorec.

55. Celovec: stolni vikarij Matej Ražun.

56. Rožak in okolica: župnik Ant. Žlogar, pooblaščenec.

57. Ziljska Dolina in fara Vrata: župnik Frančišek Katnik, župnik Martin Krejči.

58. Ajdovščina moška podružnica: župnik Alfonz Blažko.

59. Ajdovščina ženska podružnica: zdravnik dr. Peter Defranceschi, pooblaščenec.

60. Bovec: župnik Anton Žlogar, pooblaščenec.

61. Briska-Biljana: kapelan Josip Vidmar.

62. Dornberg-Prvačina-Gradišče: župnik Josip Poljšak.

63. Dornberg ženska podružnica: urednik Andrej Gabršček, pooblaščenec.

64. Gorica moška podružnica: prof. dr. Frančišek Koš, c. kr. učitelj Benedik Poniž.

65. Gorica ženska podružnica: gospa Josipina Blažon-ova, gospa M. Premrov-a, gđ. Olga Premrov-a.

66. Kanal: nadučitelj Mihael Zega.

67. Kobarid: urednik Andrej Gabršček.

68. Sežana moška podružnica: nadučitelj Matko Kante, Jan. Renčelj.

69. Sežana ženska podružnica: gđ. Marija Dolenceva in gđ. Nežika Pitamič-eva, pooblaščenki za gospo Zinko Rybač-eva in gospo Antonijo Gabršček-ovo.

70. Šempas: prof. dr. Ivan Svetina, pooblaščenec za deželnega poslanca župnika Blaža Grdo.

71. Tolmin moška podružnica: mestni župnik Ivan Vrhovnik, pooblaščenec.

72. Greta: dež. poslanec Frančišek Dolenc, Anton Bremlc.

73. Sv. Ivan na Vrdeli: dež. poslanec J. M. Vatovec.

74. Trst moška podružnica: veletrgovec Ivan Mankoč.

75. Trst ženska podružnica: gspđ. Ljudmila Mankoč-eva.

76. Podgrad: dež. poslanec Slavoj Jenko, kapelan Vatroslav Počivalnik.

77. Prvačina ženska podružnica: vikarij Hilarij Vuk, pooblaščenec. (Dalje sledi)

Dnevne novice.

V Ljubljani, 12. septembra.

(Duhovne vaje slovenskega učiteljstva in skrbi „N. Fr. Presse“.) Neki krajevarjev lačni vrstičar iz Ljubljane je poslal dunajski židinjki dopis, v katerem omenja tudi duhovnih vaj naših gg. učiteljev in učiteljic, češ da je to „die neueste clerical-slovenische Errungenschaft“, in da „durch diese Einrichtung solle das Volk die echten slovenisch-christlichen Lehrer von den „liberalen unterscheiden lernen“. — Namen vrsticam je prejasen, da bi koga premotil. Razdražiti, nabujskati stranke radi tega, v prepri spravi učitelje, to bi rad dosegel plačani tlačan dunajske židinjke. Toda s tem se zelo moti. Veseli nas res zelo, da so se uvedle duhovne vaje za naše učiteljstvo, ker vemo, kako je vsakemu, torej tudi učiteljem potrebno trezno in resno premišljevanje o namenu svojega življenja in delovanja. Najodločneje pa odklanjamo sumničenje, da bi bilo to v kaki zvezi z našo domačo politiko. Mi hvalimo one gg. učitelje in učiteljice, ki so se vdeležili duhovnih vaj, a ne bodemo nobenega kamna vrli po onih, ki se jih niso vdeležili; to je notranja stvar vsacega kristijana, katero naj vredi po svoji vesti; zato pa je najmanj umestno, da take stvari hoče zlorabiti brezvestni dopisnik dunajske „N. Fr. Presse“ v svoje nemško-liberalne strankarske namene. Duhovne vaje bi zlasti temu vrstičarju privoščili, ker bi potem morda mej resnim premišljevanjem pač prišel do sklepa, da takih nesmiselnih budalostij ne gre trositi mej svet!

(Imenovanja.) Računski oficijal Jos. Modic je imenovan revidentom, rač. asistent Al. Verderber oficijalom in praktikant A. Hočev ar asistentom pri rač. oddelku dež. vlade kranjske.

(Umrli) je v nedeljo v Novem Mestu trgovec in hišni posestnik Jos. Ogoreutz.

(Iz Idrije) 11. septembra. Davica in skratinka se med otroci vedno bolj razširjate; od početka tega meseca, pa do danes pojavile ste se v 62 slučajih; težko, da bi se šola zamogla otvoriti pred 1. oktobrom. — Včeraj je prišel odličen gost v Idrijo. Gospod Viljem Goebel, c. kr. rudniški nadsvetnik v poljedeljskem ministerstvu, prišel je iz Dunaja nadzorovat rudnik in z njim v zvezi stoječa podjetja. — Lepa slavnost vršila se je na malo Šmarjo. Tukajšnji veteranski kor praznoval je desetletnico blagoslovljene zastave; ravno toliko let je pa tudi gosp. Franc Kos poveljnik veterancev; to prelepo priliko porabilo je društvo v proslavo svojega priljubljenega poveljnika. Po končani sv. maši, katere se je vdeležilo društvo z godbo na čelu, postavijo se vrli veteranci pred poveljnikovo hišo v karré, in društveni blagajničar g. Jakob Likar ogovori poveljujka tako le po priliki: Dvojno slovesnost obhajamo danes; ker deset let se zbiramo pod to zastavo in deset let nas Vi vodite. Naša srca so Vam udana; Sprejmite ta mali zunanji znak naše velike udanosti. Po teh besedah izroči g. govornik g. poveljniku prekrasno zlato uro, v kateri so gravirane besede: „Veteransko društ. poveljniku za spomin. 1883. F. K. 1893. — 1894.“ V sredini urinega okrova je vdela sablja in puška z veteranskim klobukom. Gospod poveljnik se je prav domače zahvalil za prelep dar; zvečer je bila pri-

jetna zabava v mnogo obiskani pivarni pri „črnem orlu“.

(Nova nerabljiva brizgalnica.) Iz Št. Petra na Notranjskem 10. septembra t. l. Včeraj je dovela železnica našemu gasilnemu društvu zdavnej obljubljeno brizgalno. Marsikoga je radovednost gnala si ogledati to napravo; slednji pa je uvidel, da ta brizgalna ni za naš hribovski kraj, še sam gospod župan strokovnjak v tej zadevi je priznal, da jo polovico zadej ostane, ako gremo z njo o času požara v uro oddaljeno vas. A to ni še vse: Zviti židovski kapitalizem iz daljne Češke znal si je še na drugi način pomagati do dobička: poslal nam je iz stare v novo ponarejeno, katere vrednost znaša baje komaj polovico zahtevane cene. Brizgalnica se ni sprejela; naročilo se je spremljevalcu, da jo vzame nazaj ali pa jo da za znižano ceno. Kaj se bode na dalje zgodilo, ni znano, najbrže ostane naše „gasilno društvo“ za nekaj mesecev brez tega orodja, dotlej si bode skrbelo za potrebno vodo, drugi krogi se za to ne menijo, brizgalna brez vode pa je brez pomena.

(„Res carinthiacae“.) S Koroškega, dne 11. septembra Poroča se, da se je v Guštanju obesil bivši nadučitelj v Pliberku J. Župnik. Menda se mu je zmešalo. Župnikovo ime se je v zadnjem času pogostem imenovalo. Več let že ni dobil kvinkvenalnih doklad, ker pri dež. šol. nadzorniku ni bil priljubljen. Lansko jesen je zato šel v Celovec in tam nameraval ustreliti dež. šol. nadzornika dr. Gobanca in potem samega sebe. Pa zaprli so ga, ko je prišel v hišo dež. vlade. Potem je prišel zbog tega pred porotnike in bil obsojen. — Ta slučaj nam kaže, da je na Koroškem mnogo, mnogo gujilega in da je neka gospoda mogočna samo tedaj, ko gré „proti Slovincem in klerikalcem“, drugače pa vladajo odnošaji, da se jih Bog usmili!

(Katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem) je napravilo dne 8. t. m. javen shod v St. Jurju ob Zili, dne 10. t. m. pa na Ziljski Bistrici. Povod shodoma je bližajoča se volitev za dež. zbor koroški.

(Ogenj.) Dne 7. t. m. dopoldne je udarila strela v kozolec Alojzije Jeršna na Ucu. Pogorela je streha in 300 stotov sena; škode je do 1000 gl.

(Celjsko vprašanje.) Nacijonalna „Deutsche Ztg.“ po nje brezuspešnem gnjevu zoper ustanovljenje slovenske gimnazije v Celju naenkrat navdaje skrb, da Slovincem nedostaje preskušanih učiteljev za srednje šole. Ljubljanska gimnazija in realka baje iščeta kandidata, ki naj bi prevzel pouk v slovenščini, in tako ne preostaja drugzega, da bode v Celju poučeval kak učitelj iz občinske šole. — No, ta skrb nacijonalnega dunajskega glasila je pač več nego nepotrebna!

(Bog daj srečo!) Tržaški „il Popolo“ je že večkrat pokazal pogubni vpliv židovstva za krščansko ljudstvo; zadnji petek je zopet precej krepko označil židovsko nesramnost lista „Picolo“ in zato si je zaslužil očitanje, da je antisemitičen. Mi se veselimo tega boja. V Trstu po našem menenju ne bo nikakor mogoče obnoviti spečega krščanskega duha, če se preje ne vlomi židovska vladajoča posadka. Zato želimo, naj bi „il Popolo“ v pričetem boju odločno nadaljeval potezati se za pravice ubožega krščanskega ljudstva nasproti samopašnemu židovstvu. Naša „Edinost“ mu bo v tem obziru gotovo pomagala! Ko se razbije židovski vpliv, bo jela zmagovati dosedaj v Trstu tako zatirana pravičnost, i v verskem, narodnem in v gospodarskem obziru.

(Dalmatinske novice.) Sploh se je opazilo, da laški konzul v Spletu ni prišel k shodu krščanskih starinoslovcev. Sedaj se je izvedel tudi vzrok, ki je prav pristno „mladolaska“ izvora. Konzul se je namreč po poročilu svoje vlade zbal papeževih zastav, ki se mej drugimi vele v mestu. Papeževa zastava na avstrijskih tleh plaši laško vlado? Čuda, da se ne boji tudi črno-rumenih zastav. — Dne 4. t. m. so imeli dalmatinski pravaši shod v Šibeniku. Sklepal ga je državni poslanec Biankini, da poroča pri njem o svojem delovanju. Pokazalo se je, da je pravaška misel globoko vkoreninjena v Dalmaciji. Shod se je vršil v vseh obzirih sijajno. Posebno so odlikovali vrednika „Kat. Dalmacije“ č. g. I. Prodana, ki je v svojem govoru naglašal, da bi moralo biti sedaj najmanj 20 milijonov Hrvatov, da jih niso ovirali sovražniki in lastna nejedinstvo. Hrvatske gore in planine, ki sedaj ločujejo Hrvate, kažejo, koliko brdo bi nastalo, če bi se zbrale vse kosti njihovih junakov palih za tujo slobodo. Brzobjavno so pozdravili dr. A. Starčevića in prevz. Strossmajerja.

— Skoraj iz vseh dalmatinskih večjih prihajajo pisma zaderskemu nadškofu, ki obsojajo surovosti laške politične družali proti njemu.

(Spomenik osvobojenja Dunaja od Turkov leta 1683,) ki je postavljen v hramu sv. Stefana na Dunaju in bode jutri dne 13. septembra v prisotnosti cesarja slavnostno odkrit, je delo profesorja Hellmerja. Spomenik je od rudečega marmorja arhitektonično zgrajen in ima na svojem pročelju jako živo skupino od belega marmorja, ki predstavlja grofa Starhemberga na konju in njega spremstvo: študente in dunajske meščane z vihrajočimi zastavami in orožjem. Okolu spomenika so postavljeni v impozantni celoti: sohe dunajskega župana Liebenbergerja, Koloniča, papeža Innocenca II. in cesarja Leopolda I., dalje skupine poljskega kralja Sobieskega z vojvodo Maksimilijanom Emanuelom, vojvodi Lorenškega z volilnim knezom Jurijem Saskim, in vrh spomenika je prekrasna skupina, ki predstavlja Mater Bežjo z Jezuškom.

(Dopolnilne volitve na Koroškem.) Dne 27-ega septembra se vršé na Koroškem dopolnilne volitve za deželni zbor okraj: Kot čé, Šmohor, Podkloster in Trbiž na mesto umrlega posl. Nischelwitzerja. Kakor poroča zadnji „Mr“, je upati, da zmaga katoliška stranka proti liberalcem, ako se pravočasno dela in zato poklicani možje ne zamemarjajo svojih dolžnosti. Kandidat katoliške stranke je posestnik Huber v Lesni dolini, nasprotni menda trgovec Berger v Cirknem. Žalostne so razmere v koroškem dež. zboru, zato je nujno želeli, da se po dobrih volitvah razmere čim preje zboljšajo. — Isti dan volijo tudi trgi Trbiž, Šmohor, Naborjet itd. novega dež. poslanca na mesto umrlega Schnablegerja.

(Kontrolni shod) za brambovce in dopolnilne rezerviste bode letos v Ljubljani dne 1. oktobra ob 9. uri dopoldne v novi brambovski vojašnici.

(Ponehanje živinske kuge na Tirolskem in Predarelskem.) Ker je po uradnih poročilih kuga v gobcu in parkljih na Tirolskem in Predarelskem ponehala, zatorej deželna vlada kranjska razveljavlja z razglasilom od dne 29. julija 1894. leta izdano pre-poved, vsled katere se iz okrajev Inust in Landeck na Tirolskem in s Predarelskega ni smela parkelj-nata živina uvažati na Kranjsko.

(Cirkus Henry) je bil sinoči jako dobro obiskan. Pri vsaki predstavi so nekatere nove zanimive točke.

(Mesec bode mrknul deloma dne 15. septembra) v jutro in bode njega prva polovica pri nas vidna. Mrk prične ob 4. uri 36 minut ter dospje do vrhunca ob 5. uri 33 minut; konec je ob 6. uri 27 minut.

Telegrami.

Cesar v Levovu.

Levov, 12. septembra. Včeraj je cesar ogledal muzej grofa Dzieduszyckiego in še jedenkrat ogledal razstavo. Ogledal je paviljon višje kmetijske šole v Dublanah in izrekel svoje zadovoljstvo. Poprašal je, če tudi vnanji učenci prihajajo v ta zavod, kar se mu je pritrdilo. Cesar je kupil več slik in izrekel proti predsedniku razstave svoje zadovoljstvo, da je razstava tako dobro izpala. Pri današnjem dvornem obedu sta bila tudi ruski vojaški atašé Voronin in ruski generalni konzul Pustoškin. Cesar je napil povodom carjevega imendne na zdravje svojega prijatelja carja Aleksandra, katerega Bog ohrani! Vojaška godba je zaigrala rusko himno. Po obedu šel je cesar na kolodvor, kjer ga je navdušeno pozdravljala mnogobrojna množica. — Pri odhodu bili so na kolodvoru zbrani ministerski predsednik knez Windischgrätz, ministra Falkenhayn in Jaworski, korni poveljnik, generali, trije levovski nadškofje, plemstvo, župan z občinskim svetom, knez Sapieha z razstavnim odborom, poslanik Goluchovski, tajni svetnik Zaleski, ruski vojaški atašé Voronin in ruski generalni konzul Pustoškin. Cesar je ogledal častno stotnijo ter zahvalil policijskega predsednika za red, župana za lep vsprejem. Na poslovilni govor deželnega maršala zahvalil se je cesar in pristavil, da to je nov dokaz, kako se razumemo in se moremo drug na drugega zanašati, in se nadeja, da kmalu zopet obiše drago mu deželo. Namestniku je cesar

izrekel svoje priznanje. Mej navdušenimi klici je odšel dvorni vlak.

Levov, 12. septembra. Cesar je podelil deželnemu maršalu veliki križ Leopoldovega reda in izrekel knezu v jako presrčnem pismu svoje priznanje.

Levov, 12. septembra. Cesar je podaril raznim zavodom v Levovu darove po 200 do 500 gold. Za mestne reveže je pa podaril 4000 gld.

Levov, 12. septembra. Ministerski predsednik knez Windischgrätz je odpotoval na Dunaj.

Dunaj, 11. septembra. Nadvojvoda Leopold je nastopil 18dnevni dopust in je prišel v Hallein, kjer se je sešel z brati Jožefom, Ferdinandom in Petrom, potem so šli v Friedland, da se ondu kot gostje knezonadškofa Kohna udeležé lova. Po lovu pojdejo nadvojvode obiskati svoje stariše v Lindau ob Bodenskem jezeru. Nadvojvoda pa se povrne potem v Dunajsko Novo mesto.

Dunaj, 12. septembra. Nadvojvoda Karol Štefan je odpotoval v Berlin, da bo pri nemških mornaričnih vajah.

Dunaj, 12. septembra. „Wiener Zeitung“ objavlja cesarsko pismo namestniku Badeniju, naročujoč mu, naj prebivalstvu naznani najpri-srčnejšo zahvalo cesarjevo za mnogobrojne dokaze patrijotičnega mišljenja in za presrčen vsprejem. Nadalje objavlja cesarsko lastno-ročno pismo knezu Sapiehi, v katerem mu izreka priznanje in zahvalo, da je z vzajemnim delovanjem obeh narodov v gališki raz-stavi priredil delo, ki opravičuje upanje, da se gospodarsko blagostanje vedno lepše raz-vije.

Dunaj, 12. septembra. Pomorski po-veljnik Sterneck se je včeraj povrnil z od-pusta.

Dunaj, 11. septembra. Poslednjih 24 ur je v osmih bukovinskih okrajih jih 9 zbolelo za kolero in 4 umrli, v Galiciji jih je pa v 28 političnih okrajih 116 zbolelo in 34 umrlo.

Dunaj, 12. septembra. Posvetovanje ta-petniških mojstrov ni imelo nobenega vspeha, ker ne privolijo v zahteve pomočnikov, če tudi poslednji ne zahtevajo več osemurnega, temveč deveturni delavnik.

Monakovo, 11. septembra. Minister vnanjih stvari je zagotovil zvezi mesarjev, da bode vlada preišljevala, bi li ne ka-zalo dopustiti uvažanja italijanske živine na Bavarsko, ker se avstrijske vedno manj uvažata.

Monakovo, 12. septembra. Princ re-gent je vsprejel italijanskega poslanika Cora v avdijenci, da se je poslovil. Princ mu je podelil veliki križ reda sv. Mihaela. Potem je princ v prisotnosti ministra vnanjih stvari vsprejel novega italijanskega poslanika Hou-gierija.

Pariz, 12. septembra. Vlada je odločila štiri ladije v pomnoženje ladijske divizije na Indijskem oceanu in na morju ob Mada-gaskaru.

Madrid, 12. septembra. Vojvoda San Carlos se je sam umoril.

Madrid, 12. septembra. Dosedaj je vo-ljenih 311 vladnih pristašev, 87 konserva-tivcev, 33 konservativnih desidentov, 18 kar-listov, 12 republikancev in 11 nezavisnih. Iz nekaterih pokrajin še izid volitev ni znan.

Glasgow, 11. septembra. Newyorški parnik je zadel na reki Clyde na dno in in obtičal. Štirje parniki so odšli na pomoč.

60.000 gld. znaša glavni dobiček levovskih srečk, ka-teri se s samo 10% odtegljem v gotovini izplača. Na to opozarjamo naše častite čitatelje, da je žrebanje **27. sept.**

Umrli so:

11. septembra. Rajko Duh, čevljarjev sin, 12 dni, Žabjak št. 5, trisaus neonatorum. — Gregor Thaler, čuvajev sin, 17 mesecev, Tržaska cesta 37, božjast. — Alojzija Petruzzi, Profesorjeva vdova, 82 let, Kongresni trg 6, kap.

V bolnišnici:

9. septembra. Valentin Plevel, gostaç, 72 let, catarrhus intestinalis.

Tuji.

10. septembra.

Pri Slonu: Mandl, Kronawetter, Müller, Böhm, Pekarek, Henkel, Roth z Dunaja. — Pibernik iz Suhora. — Spitz iz Pečuha. — Benyo iz Budimpešte. — Bubak iz Trsta. — Schaffhauser iz Kopra. — Košar iz Dobrove. — Pleyel pl. Bleiburg iz Trbiža. — Marka iz Temešvara. — Dom celj iz Zagorja. — Goldschmidt, Wollmann iz Padove. — Baudnik z Prage.

Pri Slonu: Bujatts, vitez Premerstein, dr. Hiemesch, Halkovitch, Hauswald z Dunaja. — Traut iz Bolzana. — Fischmann iz Budimpešte. — Küttner iz Tržiča. — Ran in Norimberka. — Ahéin, Kossovich z Reke. — Leskovic iz Idrije. — Vitez Hillmayr iz Trebnjega. — Christl iz Kočevja. — Saria, Brož iz Maribora. — D'arcy, Boutroy iz Pariza. — Volani z Gomilkega.

Pri bavarskem dvoru: Braune iz Kočevja. — Nemeček, Kollmann iz Prage. — Cuno, Tenul iz Gradca. — Meyer iz Gratwein-a.

Pri Južnem kolodvoru: Lulik, Lokar iz Ajdov-scine. — Sporn iz Motnika. — Potisk iz Celovca. — Cogoy iz Trsta. — Marčinko iz Vranje. — Gosar iz Gorice.

Pri avstrijskem caru: Visjak iz Celovca. — Fried-mann z Dunaja. — Vavpotič iz Novega Mesta. — Paleček iz Gorenje Vasi. — Queiser iz Amstetten-a.

Tržne cene v Ljubljani

dné 12. septembra.

	gl.	kr.		gl.	kr.
Pšenica, m. st.	6	30	Speh povojen, kgr.	—	64
Rež,	4	60	Surovo maslo,	—	72
Ječmen,	4	60	Jajce, jedno	—	8
Oves,	5	50	Mleko, liter	—	10
Ajda,	6	70	Goveje meso, kgr.	—	64
Proso,	5	—	Telečje	—	66
Koruza,	7	—	Svinjsko	—	66
Krompir,	2	14	Kostrunovo	—	36
Leča, hktl.	11	—	Piščanec	—	50
Grah,	12	—	Golob	—	18
Fižol,	7	—	Seno, 100 kgr.	—	1 87
Maslo, kgr.	—	92	Slama, 100	—	1 51
Mast,	—	6	Drva trda, 4 kub m.	—	6 70
Speh svež,	—	56	„ mehka, 4 „	—	5 —

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. jut.	741.8	5.4	brezv.	megla	
11. 3. u. pop.	742.7	15.0	sl. vzh.	jasno	0.00
9. u. zveč.	744.8	8.2	„	„	„
Srednja temperatura 9.6. za 5.0° pod normalom.					

Leopold Tratnik

prej M. Schreiner,

pasar in zlatar,

v Ljubljani, Sv. Petra cesta 27,

priporoča prečastiti duhovščini, cerkvenim predstoj-nikom in slav. občinstvu svojo

najstarejšo in najboljše urejeno delavnico za izdelovanje različne

cerkvene posode in orodja.

Vsakatero naročilo izvrši kar možno hitro natančno po cerkvenih pravilih in lepih vzorcih v raznih slogih. — Na željo prečast. in spošt. naročnikov pošlje načrte ali že izgotovljene predmete rad vsakomur na ogled.

Staro blago popravi, prenovi, pozlati, posebri in poniklja po najnižji ceni. 311 26—16

Tovarniško zalogo

šivalnih strojev

in

pristrojev

za vozarenje

ima

IVAN JAK

v Ljubljani, Dunajska cesta 13.

Centki zastonj in franko.

Eksekutivne dražbe.

Jan. Povha iz Klenike posestvo (3254 gld.) 14. sept. v Postojni.

Ant. Samsa iz Šambije stev. 10 posestvo (3100 gld.) dné 16. nov. v Ilir. Bistrici.

Fr. Slabeta iz Sp. Logatca posestvo (3555 gld.) dné 18. sept. in 9. okt. v Logatcu.

Jakoba Velkavrha, peka v Ljubljani, premičnine (137 gl. 12 kr.) dne 24. sept. in 8. okt. v Ljubljani (Kolo-dvorske ulice).

Mat. Jagra iz Ljubljane (Sv. Petra cesta št. 60) hiša (6000 gl.) dne 8. okt. in 12. nov. v Ljubljani.

Jan. Markiča iz Nakla posestvo (6900 gl.) in zem. pristoje (210 gl.) dne 8. okt. in 5. nov. v Kranju.

Izbris tvrdke in prokure.

Pri e. kr. dež. kot trgovskem sodišču v Ljubljani izbrisana je tvrdka »M. Pantar«, lesna trgovina v Kranju; — dalje za Fr. Zeitlingerja vknjižena prokura združne tvrdke »Goepfinger & Comp. v Beli Peči.

Pod varstvom.

France Šlangar, posestnik v Mengšu, radi zapravljivosti od okr. sodišča v Litiji.

Klavir.

V gradu v Radovljici je dobro ohranjen klavir na prodaj za 200 gl. — Adresa: **A. Loger, Radovljica.** 465 3-2

Sprejme se takoj mladenič

zmožen računstva, slovenščine in nekoliko nemščine v trgovino s špecerijskim blagom na deželo. Kje, pové upravnitvo »Slovenca«. 471 3-2

Izborno svojo zalogo raznovrstnih vóz

kritih in nekritih

lično in trpežno izdelanih priporoča prečast. duhovščini in sl. občinstvu tvrdka

Fr. Šiške dediči

Marije Terezije cesta št. 6 v Ljubljani.

Naročila izvršujejo se točno po nizki ceni. 467 3-3

Prevzete knjigovoznice.

Udano podpisani usojam si javljati prečastiti duhovščini, velesl. občinstvu in sl. uradom, da sem prevzel kupnim potom staro, dobro poznato in najbolje urejeno

knjigovoznico L. Šverljuge v stolnem župnišču v Ljubljani,

katero sem vže in bodem še spopolnil in uredil tako, da mi je možno izvrševati vsa knjigovozna dela od najpreprostejšega do najfinjšega, po možno nizki ceni. — Neprestano osemnajstletno delovanje kot poslovodja in pomočnik omogočuje mi pridobiti si zadovoljstvo in naklonjenost cen. naročnikov, katero si bodem prizadeval pridobiti in ohraniti. Velepoštovanjem

FRANCE BRESKVAR

preje L. Šverljuga

v Ljubljani, v stolnem župnišču.

446 3-3

Predzadnji teden!
Glavni dobitki **60.000, 10.000, 5.000 gl.**
v gotovini le z 10% odbitka.
Levovske srečke a 1 gl. priporoča
„**MERCUR**“ menjalnična delniška družba
309 2 na Dunaju, Wollzeile 10. 418 16

Dijaki

se vsprejmejo 459 2-2
v stanovanje in hrano
na Marije Terezije cesti št. 5.

Izvirek: Giesshühl-Puchstein, zdravilno kopalnišče pri Karlovih varih. Prospekti zastoj in franko.

Najboljšo pitno vodo

pri epidemijski nevarnosti, v podobnih slučajih že večkrat preskušeno, od zdravniških (X.) avtoritet priznано, ima 51 33

GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE

Ta voda je popolnoma prosta organskih snovij in daje posebno v krajih s sumljivo vodo iz vodnjakov in vodovodov najugodnejšo pijačo.

Henrik Mattoni, Karlove vari in na Dunaju.

Koverta s firmo
priporoča
Katoliška Tiskarna
po nizkeje ceni.

Dohod v cirkus je popolnoma suh.
Streha cirkusova popolnoma drži vodo, in so predstave, naj bo de kakeršnokoli vreme.

Cirkus Henry

v Ljubljani, v začetku Lattermannovega drevoreda.

Danes v sredo dne 12. septembra 1894

I. velika clowenska in komična predstava

Motto: Kdor se smeja ti želi, naj v cirkus hiti.

Humorističen program.

Ameriški vaški brivec, jako komična pantomima.
Pol ure pred prestavo koncert, katerega izvaja domač orkester.

Jutri v četrtek dne 13. septembra 1894 476 1

Velika predstava.

Razprodaja!

150.000 litrov
le pristnega vina

dolenjskega, istrijskega, tirolskega

in specialne vrste, kot zelenike, burgundca, teranca itd. za vsako ceno.

Naročila naravnost Paulinovi kranjski vinarni v Ljubljani, Slonove ulice 52, kjer se ta vina tudi na drobno točijo, ali na Frana Paulina, trgovca in cerkvenega ključarja v Šentrupertu pri Trebnjem. 469 5-4

Dunajska borza.

Dne 12. septembra.	Dne 11. septembra.	Kreditne srečke, 100 gl.	196 gl. 50 kr.
Skupni državni dolg v notah	4% državne srečke l. 1854, 250 gl.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gl.	140 " "
Skupni državni dolg v srebru	5% državne srečke l. 1860, 100 gl.	Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gl.	17 " 75 "
Avstrijska zlata renta 4%	Državne srečke l. 1864, 100 gl.	Rudolfove srečke, 10 gl.	24 " "
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	Salmove srečke, 40 gl.	69 " "
Ogerska zlata renta 4%	Tisne srečke 4%, 100 gl.	St. Genois srečke, 40 gl.	71 " 50 "
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	Dunavske vravnave srečke 5%	Waldsteinove srečke, 20 gl.	51 " "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gl.	Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	Ljubljanske srečke	24 " 50 "
Kreditne delnice, 160 gl.	Posojilo goriškega mesta	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gl.	171 " 25 "
London vista	4% kranjsko deželno posojilo	Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3200 " "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	Akcije tržaškega Lloyda, 500 gl.	490 " "
20 mark	Priporitetne obveznice državne železnice	Akcije južne železnice, 200 gl. sr.	114 " 50 "
20 frankov (napoleonador)	" " južne železnice 3%	Dunajskih lokal. železn. delniška družba	75 " "
Italijanski bankovci	" " južne železnice 5%	Montanska družba avstr. plan.	88 " "
C. kr. cekini	" " dolenskih železn. 4%	Trboveljska premogarska družba, 70 gl.	176 " "
		Papirnih rubljev 100	134 " 25 "

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka.
Kuliantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.